

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

**ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΜΕΝΗ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 24
Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΕΡΓΑ
ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 2018 [Ν.127(Ι)/2018]**

**ΕΡΓΟ «ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΜΕΝΗ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ
ΣΤΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΛΟΥΒΑΡΑ ΜΕ ΑΡ. ΦΑΚΕΛΟΥ: ΛΕΜ/00337/2020 »**

1. Εισαγωγή

Η Έκθεση Πληροφοριών για το Έργο υποβλήθηκαν στην Περιβαλλοντική Αρχή με σχετική επιστολή από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως Λευκωσίας (Αρ. Φακ. ΛΕΜ/00337/2020 και ημερομηνία 24/11/2020), για αξιολόγηση.

Η Περιβαλλοντική Αρχή έκρινε αναγκαία τη διαβούλευση με τις αρμόδιες αρχές, λόγω εξειδικευμένων γνώσεων τους για το συγκεκριμένο έργο ή τις δυνητικές του επιπτώσεις του Έργου στο περιβάλλον. Για το Έργο λήφθηκαν απόψεις από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων και από το Τμήμα Δασών.

Με βάση τις απόψεις των αρχών, την επιτόπια επίσκεψη και τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 24 ετοιμάστηκε η Αιτιολογημένη Διαπίστωση της Περιβαλλοντικής Αρχής.

2. Περιγραφή και χωροθέτηση του Έργου

Το έργο αφορά την κατασκευή και λειτουργία κατασκηνωτικού στην κοινότητα Λουβαρά. Χωροθετείται εντός των τεμαχίων 23 και 311 του Φ./Σχ. 48/42 σε πολεοδομική ζώνη Γ3 και βρίσκεται σε απόσταση περίπου 750 μέτρων νοτιοδυτικά από την κοινότητα. Το έργο είναι μερικώς κατασκευασμένο με ήπιες κατασκευές και, σύμφωνα με την αίτηση, πρόκειται να προστεθούν κάποιες επιπλέον προκατασκευασμένες κατασκευές.

Οι υφιστάμενες προκατασκευασμένες κατασκευές αφορούν μπαρ, κουζίνα, κίосκι και αποχωρητήρια χωρίς οροφή. Επίσης υπάρχουν μόνιμες κατασκευές όπως χώρος για λούσιμο, πισίνα και σηπτικός και απορροφητικός λάκκος. Οι επισκέπτες διαμένουν σε πρόχειρες σκηνές που στήνονται κατά την περίοδο λειτουργίας του έργου τους καλοκαιρινούς μήνες. Το έργο δύναται να τοποθετήσει μέχρι 35 χώρους φιλοξενίας (π.χ. σκηνές). Σύμφωνα με τα επισυναπτόμενα σχέδια θα κατασκευασθούν επίσης προκατασκευασμένος χώρος υποδοχής, δύο προκατασκευασμένα αποχωρητήρια και ακόμη ένας σηπτικός και απορροφητικός λάκκος. Τα τεμάχια είναι ήδη διαμορφωμένα και δεν πρόκειται να γίνουν επιπλέον εκσκαφές. Όσον αφορά τους χώρους στάθμευσης αυτοί θα παραμείνουν χωμάτινοι.

Το έργο είναι ήδη συνδεδεμένο με τα δίκτυα ηλεκτρισμού και ύδρευσης ενώ υπάρχει επίσης αδειοδοτημένη γεώτρηση για σκοπούς άρδευσης του χλοοτάπητα, των δένδρων και των φυτοφρακτών. Η πρόσβαση στο έργο γίνεται από ήδη υφιστάμενο χωμάτινο δρόμο που συνδέεται σε απόσταση περίπου 50 μέτρων με ασφαλτόδρομο.

Τα προτεινόμενα τεμάχια απέχουν περίπου 200 μέτρα από την προστατευόμενη περιοχή του δικτύου NATURA 2000 «Δάσος Λεμεσού» που βρίσκεται στα νότια του έργου.

3. Περιγραφή των περιβαλλοντικών στοιχείων που ενδέχεται να επηρεαστούν σοβαρά από το έργο και επιπτώσεων που το έργο ενδέχεται να προκαλέσει στο περιβάλλον

Κατά το στάδιο της κατασκευής

3.1. Στερεά απόβλητα: Κατά την κατασκευή των επιπλέον κατασκευών θα προκύψουν κάποια απόβλητα συσκευασιών, αδρανή υλικά κλπ.

3.2. Επιπτώσεις σε χλωρίδα-πανίδα: Δεν θα υπάρξουν επιπτώσεις στη χλωρίδα και στη πανίδα. Δεν υπάρχει ιδιαίτερη βλάστηση εντός των τεμαχίων. Αυτή αφορά κυρίως είδη τα οποία έχουν φυτευθεί για την τοποτέχνηση του έργου. Επίσης δεν αναφέρεται προστατευόμενη πανίδα στην περιοχή.

3.3. Σφράγιση Εδάφους: Η σφράγιση του εδάφους είναι ελάχιστη και αφορά την υφιστάμενη πισίνα και τα επιπλέον αποχωρητήρια που θα κατασκευαστούν.

Κατά το στάδιο της λειτουργίας

3.4. Ρύπανση από φυτοπροστατευτικά προϊόντα: Η συντήρηση των φυτικών ειδών της τοποτέχνησης και ιδίως του χλοοτάπητα εμπεριέχουν τον κίνδυνο ρύπανσης των υπόγειων και επιφανειακών νερών από φυτοφάρμακα και νιτρικά.

3.5. Διατάραξη της βιοποικιλότητας: Η χρήση χωροκατακτητικών φυτικών ειδών για την τοποτέχνηση του έργου δυνατόν να διαταράξουν την ισορροπία της βιοποικιλότητας της περιοχής. Οι επισκέπτες της περιοχής πιθανόν να προβαίνουν σε καταστροφή φυτικών ειδών της περιοχής.

3.6. Χλωρίδα και πανίδα: Πιθανή καταστροφή της φυσικής βλάστησης και της πανίδας της περιοχής από τυχόν πρόκληση πυρκαγιάς κατά τη λειτουργία του έργου.

3.7. Φωτισμός: Πιθανή φωτορύπανση και όχληση της πτηνοπανίδας από τον εξωτερικό φωτισμό.

3.8. Στερεά απόβλητα: Κατά τη λειτουργία του έργου τα απόβλητα που θα προκύπτουν θα είναι αστικού τύπου από τους επισκέπτες όσο και κάποια απόβλητα για τη συντήρηση των προκατασκευασμένων κατασκευών.

3.9. Υγρά απόβλητα: Υγρά απόβλητα προερχόμενα από τις τουαλέτες, τις ντουζιέρες και τη κουζίνα.

4. Περιγραφή των μέτρων που προβλέπονται για να αποτραπούν, προληφθούν ή μετριαστούν επιπτώσεις στο περιβάλλον

Κατά το στάδιο της κατασκευής

- Ορθή διαχείριση των εκσκαφέντων χωμάτων τα οποία θα προκύπτουν από τις κατασκευαστικές εργασίες.
- Με την ολοκλήρωση του έργου θα γίνει δενδροφύτευση, ώστε να ενισχυθεί η χλωρίδα και η πανίδα της περιοχής, που ίσως υποβαθμιστεί κατά τη διάρκεια ύπαρξης του εργοταξίου.
- Επιπλέον μέτρα για την ορθολογιστική διαχείριση και μείωση της κατανάλωσης νερού με εγκατάσταση ρυθμιστών για παρακολούθηση της κατανάλωσης, βρύσες χαμηλής ροής και καζανάκια δύο στάσεων ή ελεγχόμενης ροής σε όλους τους χώρους υγιεινής.

- Τα στερεά απόβλητα που θα προκύπτουν κατά τη λειτουργία του εργοταξίου θα διαχειρίζονται σύμφωνα με τους όρους της ισχύουσας νομοθεσίας, με υποχρέωση σύναψης συνεργασίας με αδειοδοτημένη εγκατάσταση διαχείρισης αδρανών υλικών.
- Σωστός προγραμματισμός των εργασιών κατασκευής για το μικρότερο επηρεασμό των περίοικων και των αγροτών των γειτονικών αναπτύξεων.

Κατά το στάδιο λειτουργίας

- Διαχωρισμός των διάφορων απορριμμάτων σε ανακυκλώσιμα και μη.
- Τοποθέτηση των σκουπιδιών σε σακούλες, ανάλογα με τον τύπο τους [π.χ.μη ανακυκλώσιμα σκύβαλα και ανακυκλώσιμα υλικά (χαρτί, PMD, γυαλί και οργανικά απόβλητα)].
- Εγκατάσταση σκυβαλοδοχείων και κομποστοποιητών ειδικά για την απόρριψη των σκουπιδιών που θα προέρχονται από το χώρο παρασκευής εδεσμάτων.
- Με την τακτική περισυλλογή των αποβλήτων από τα σκυβαλοφόρα οχήματα της Τοπικής Αρχής για απόρριψη των σκουπιδιών στον εγκεκριμένο χώρο σκυβάλων.
- Ο ηλεκτρομηχανολογικός εξοπλισμός που θα εγκατασταθεί και εκπομπές αυτού, να εμπίπτουν στις οριακές τιμές όπως αναφέρονται στην Οδηγία 2008/50/EK και στην Κυπριακή Νομοθεσία ΚΔΠ. 37/2017.
- Οι επισκέπτες της ανάπτυξης θα ενθαρρύνονται στη χρήση μαζικών μέσων μεταφοράς (π.χ. λεωφορεία) και για την ευρύτερη περιήγηση τους στην περιοχή χρήση ποδηλάτων.
- Τοποθέτηση των φωτιστικών σωμάτων σε χαμηλό ύψος και με τρόπο που να εξασφαλίζεται ότι η κατεύθυνση της δέσμης του φωτός δεν θα δημιουργούν αντανάκλασεις (Π.χ. τοποθέτηση των φωτιστικών μμέσα σε εσοχές τοίχων, φραχτών κλπ. ώστε να μην είναι ορατή η πηγή τους φωτός).
- Χρήση κατάλληλης βλάστησης που θα λειτουργήσει ως φυσικός φωτοφράχτης. (Η φύτευση κατά μήκος της πλευράς των κτιρίων που βλέπουν στους παρακείμενους δρόμους δημιουργεί φράγμα για το φως. Τα θαμνώδη φυτά ή τα χαμηλά δένδρα εμποδίζουν αποτελεσματικά τη διάχυση του φωτός).
- Χρήση κατάλληλων φωτιστικών σωμάτων με φανούς χαμηλής έντασης (κόκκινο χρώμα).
- Χρήση καλύπτρων.

5. Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση

Δεν εφαρμόζεται

6. Διαβούλευση

Στα πλαίσια αξιολόγησης του έργου από την Περιβαλλοντική Αρχή ζήτησε τις απόψεις των πιο κάτω Τμημάτων λόγω των εξειδικευμένων γνώσεων σας για το συγκεκριμένο έργο ή για τις δυνητικές του επιπτώσεις στο περιβάλλον:

Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων και Τμήμα Δασών: Δε φέρουν ένσταση για το εν λόγω έργο αλλά έχουν θέσει όρους οι οποίοι έχουν συμπεριληφθεί στο Παράρτημα.

7. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Η Περιβαλλοντική Αρχή, κατά τη διαμόρφωση της θέσης της, έλαβε υπόψη τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23 του Νόμου, τις θέσεις των μελών της Επιτροπής των εμπλεκόμενων τμημάτων και Τμήματος Δασών και Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων. Η Περιβαλλοντική Αρχή αφού έλαβε υπόψη τα κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος του Νόμου δε φέρει ένσταση στην κατασκευή του έργου υπό τους όρους / προϋποθέσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα Όρων που επισυνάπτεται.

Η Περιβαλλοντική Αρχή, με βάση το άρθρο 24(5) του Νόμου, παραθέτει τους βασικούς λόγους για τους οποίους δεν απαιτείται Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον, με αναφορά στα σχετικά κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος και, προτείνει τα χαρακτηριστικά του έργου και/ή τα μέτρα που προβλέπονται για να αποτραπούν ή να προληφθούν επιπτώσεις που σε άλλη περίπτωση θα ήταν σημαντικές και δυσμενείς στο περιβάλλον. Συγκεκριμένα, εξέτασε τα πιο κάτω κριτήρια:

- Χαρακτηριστικά του έργου:

Αφορά δημιουργία κατασκηνωτικού χώρου με κυρίως ήπιες προκατασκευασμένες κατασκευές εκτός από μια μικρή υφιστάμενη πισίνα και τις τουαλέτες. Τα τεμάχια είναι ήδη διαμορφωμένα και δεν πρόκειται να γίνουν οποιοσδήποτε άλλες εκσκαφές.

- Τοποθεσία του έργου:

Το έργο βρίσκεται εντός των ορίων της κοινότητας Λουβαρά και απέχει περίπου 750 μέτρα από το όριο της οικιστικής ζώνης της κοινότητας. Σε απόσταση 200 μέτρων νότια του έργου βρίσκεται η προστατευόμενη περιοχή του δικτύου NATURA 2000 «Δάσος Λεμεσού» χαρακτηρισμένη ως Τόπος Κοινοτικής Σημασίας. Εντός των προτεινόμενων τεμαχίων δεν υπάρχει ιδιαίτερη βλάστηση ούτε κάποια προστατευόμενα είδη ενώ στην περιοχή δεν υπάρχει προστασία της ορνιθοπανίδας. Επιπλέον η έκταση του έργου και οι χώροι που θα κινούνται οι επισκέπτες είναι οριοθετημένοι.

- Τύπος και χαρακτηριστικά των ενδεχόμενων επιπτώσεων:

Οι επιπτώσεις τόσο λόγω της φύσης, των χαρακτηριστικών του έργου (προκατασκευασμένες κατασκευές, αντίσκηνα κλπ) όσο και του μεγέθους του είναι γνωστές και αναμενόμενες και δεν υπάρχει ανάγκη να διενεργηθεί Μελέτη Επιπτώσεων στο Περιβάλλον για να αποτιμηθούν.

Παύλος Παπαχαρίτου
για Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος
Περιβαλλοντική Αρχή

Αρ. Φακ. ΛΕΜ/337/2020
25/05/2021

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΟΡΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

ΕΡΓΟ «ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΜΕΝΗ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ ΣΤΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΛΟΥΒΑΡΑ ΜΕ ΑΡ. ΦΑΚΕΛΟΥ: ΛΕΜ/00337/2020»

A. ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

1. Ο κύριος του έργου φέρει ακέραιη την ευθύνη για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών που επιβάλλονται με την παρούσα Αιτιολογημένη Διαπίστωση.
2. Ο κύριος του έργου δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση τήρησης διατάξεων της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ανεξαρτήτως από την ύπαρξη σχετικής ρητής αναφοράς στους περιβαλλοντικούς όρους του έργου.
3. Σε περίπτωση που κριθεί αναγκαίο το Τμήμα Περιβάλλοντος θα μπορεί να επιβάλει νέους περιβαλλοντικούς όρους για την προστασία του περιβάλλοντος και οι οποίοι θα είναι άμεσα εφαρμόσιμοι από τον κύριο του έργου.
4. Όλες οι εργασίες ανέγερσης και λειτουργίας του έργου να συμμορφώνονται με τους σχετικούς με την προστασία του περιβάλλοντος νόμους, κανονισμούς, διατάγματα και τροποποιήσεις που διέπουν αυτούς όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή και αντικαθίστανται.
5. Απαγορεύεται η διάθεση στο έδαφος ή/και το υπέδαφος ή στα νερά ουσιών που ρυπαίνουν ή τείνουν να ρυπάνουν τα υπόγεια ή/και τα επιφανειακά νερά ή/και το έδαφος, σύμφωνα με το Άρθρο 6 των περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμων του 2002 μέχρι 2013.
6. Απαγορεύεται αυστηρά η καύση αποβλήτων ή άλλων ουσιών ή αντικειμένων.
7. Κατά τη διάρκεια της κατασκευής και λειτουργίας του έργου να τηρούνται οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2016. Στο πλαίσιο αυτό, όλα τα απόβλητα που θα προκύπτουν, κατά σειρά προτεραιότητας, να προετοιμάζονται για εκ νέου χρήση, ανακύκλωση, ανάκτηση ή, όταν αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά αδύνατο, να διατίθενται με τρόπο που να αποφεύγονται ή να μειώνονται οι επιπτώσεις στο έδαφος και τα νερά.
8. Τα στερεά και επικίνδυνα απόβλητα από τις διάφορες εργασίες κατασκευής και λειτουργίας όσον αφορά τον εξοπλισμό, (μεταχειρισμένα μηχανέλαια, λιπαντικά, υπολείμματα και συσκευασίες υλικών βαφής και συντηρητικών, χρώματα, διαλύτες, ρυπασμένα προσροφητικά υλικά που θα προκύπτουν από τις εργασίες συντήρησης των μηχανημάτων ή από τυχόν διαρροές κ.α.) να αποθηκεύονται προσωρινά, σε κατάλληλα στεγανά δοχεία που να διατηρούνται σε καλή κατάσταση και να μην παρουσιάζουν διαρροές, σε κατάλληλα διαμορφωμένο χώρο εντός των ορίων της ανάπτυξης, στον οποίο θα υπάρχει περιορισμένη πρόσβαση και σχετική σήμανση, με αδιαπέραστες επιφάνειες και προστατευμένοι από τις καιρικές συνθήκες. Στη συνέχεια να παραδίδονται χωρίς καθυστέρηση σε αδειοδοτημένους συλλέκτες για μετέπειτα διάθεση σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις διαχείρισης, σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2016 (Αρ. 185(Ι)/2011) [ιστοσελίδα Τμήματος Περιβάλλοντος – www.moa.gov.cy/environment, στη διαδρομή Διεθνείς Συμβάσεις, Ευρωπαϊκό κεκτημένο, Εθνική Νομοθεσία/Διαχείριση Αποβλήτων].
9. Απαγορεύεται η ανεξέλεγκτη απόρριψη στερεών ή/και υγρών αποβλήτων ή άλλων αντικειμένων στο χώρο εντός της εγκατάστασης και γύρω από αυτή.

10. Να υπάρχει εύκολη πρόσβαση σε όλα τα σημεία του έργου για τις περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.
11. Ο κύριος του έργου να ενημερώνει το Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος σε περίπτωση ατυχήματος ή αμέλειας.
12. Να ετοιμαστεί κατάλληλο πρόγραμμα για σωστή ενημέρωση και εκπαίδευση του προσωπικού, ώστε να διασφαλιστεί η σωστή εφαρμογή των περιβαλλοντικών όρων της παρούσας Αιτιολογημένης Διαπίστωσης κατά το στάδιο κατασκευής και λειτουργίας του έργου.

B. ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

1. Ο εργολάβος που θα αναλάβει το έργο να συμμετέχει σε αδειοδοτημένο Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης Α.Ε.Κ.Κ [Κανονισμός 7, Παράγραφος (2α και 2β)], ή να διατηρεί και λειτουργεί αδειοδοτημένο Ατομικό Σύστημα Διαχείρισης Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ), που εκδίδεται δυνάμει των περί Αποβλήτων Νόμων 2011-2016 και Κανονισμών Κ.Δ.Π. 159/2011 και των εκάστοτε τροποποιήσεων τους.
2. Στην περίπτωση που ο εργολάβος θα διαχειριστεί ο ίδιος κάποια από τα μη επικίνδυνα απόβλητα, να κατέχει εν ισχύ Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων ή Πιστοποιητικό Καταχώρησης στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων, που εκδόθηκαν δυνάμει του περί Αποβλήτων Νόμου του 2011 [185(Ι)/2011]) και των εκάστοτε τροποποιήσεων του, για συλλογή και μεταφορά ή/και την επεξεργασία των κατηγοριών αποβλήτων που θα προκύψουν από τις δραστηριότητες που διενεργούνται για την ολοκλήρωση των προνοιών του έργου.
3. Σε περίπτωση που δε θα τα διαχειριστεί ο ίδιος υποχρεούται να παραδίδει τα απόβλητα σε Αδειοδοτημένους Φορείς ή Κατόχους Πιστοποιητικού ή να στηριχθεί στις δυνατότητες άλλου Φορέα που κατέχει τα πιο πάνω προαπαιτούμενα, για τη συλλογή και μεταφορά των κατηγοριών αποβλήτων που θα προκύψουν από τις κατηγορίες του έργου.
4. Ο εργολάβος να υπογράφει το σχετικό Έντυπο Αναγνώρισης και Παρακολούθησης (Κ.Δ.Π. 31/2016) σε κάθε παράδοση και να απαιτεί αντίγραφο του Συλλέκτη-Μεταφορέα από την εργοταξία που παρέλαβε τα απόβλητα. Τα αντίγραφα θα πρέπει να τηρούνται ως αποδεικτικά στοιχεία της ορθής διαχείρισης των αποβλήτων και να αποστέλλονται στον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος με την ολοκλήρωση του έργου ή όποτε τους ζητηθούν.
5. Να διασφαλιστεί ότι οι εργασίες θα περιοριστούν στον χώρο όπως φαίνεται στα χωροθετικά σχέδια που υπάρχουν στο Έντυπο Πληροφοριών. Να μην γίνει καμία επέμβαση στον περιβάλλοντα χώρο.
6. Απαγορεύεται η αποθήκευση υλικών εκτός των εργοταξίων. Η αποθήκευση των υλικών κατασκευής και των μηχανημάτων να γίνεται αποκλειστικά εντός των εργοταξιακών χώρων.
7. Στους χώρους των εργοταξίων να υπάρχουν απορροφητικά υλικά (π.χ. πριονίδι, άμμος) σε επαρκείς ποσότητες ώστε να μπορούν να συγκρατούνται καύσιμα και λιπαντικά σε περίπτωση διαρροής τους. Μετά τη χρήση τους τα απορροφητικά υλικά να συλλέγονται και να διατίθενται σε αδειοδοτημένο φορέα διαχείρισης με βάση τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2016.
8. Υγρά τα οποία είναι αποθηκευμένα στο εργοτάξιο (π.χ. μη χρησιμοποιημένα μηχανέλαια, καύσιμα, κλπ) και που θα μπορούσαν να διαρρεύσουν στο περιβάλλον, να φυλάσσονται σε κατάλληλα δοχεία και σε στεγασμένο χώρο με βάση από μπετόν και με περιτοίχιση.

9. Να καταρτιστεί Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης το οποίο να εφαρμόζεται, κατά τη διάρκεια των εργασιών υλοποίησης του έργου, σε περίπτωση ατυχήματος, διαρροής ουσιών (ειδικά επικίνδυνων) στο έδαφος, φωτιάς, έκρηξης, πυρκαγιάς, πλημμύρας, σεισμού και τραυματισμού προσώπου. Σε τέτοιες περιπτώσεις να ειδοποιούνται αμέσως οι εκάστοτε αρμόδιες αρχές.
10. Να χρησιμοποιηθεί το υφιστάμενο οδικό δίκτυο της περιοχής. Να μην γίνει καμία αναβάθμιση του οδικού δικτύου (π.χ. ασφαλτόστρωση ή διαπλάτυνση).
11. Να χρησιμοποιηθεί εξοπλισμός χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης (ή ψηλής ενεργειακής απόδοσης) σε όλες τις περιπτώσεις όπου είναι δυνατό.
12. Να εφαρμοστούν μέτρα που να στοχεύουν στην ορθολογιστική διαχείριση του νερού και στη μείωση της κατανάλωσης όπως η εγκατάσταση ειδικών εξαρτημάτων/ συσκευών/ ρυθμιστών για τη παρακολούθηση και τη ρύθμιση της κατανάλωσης νερού, βρύσες χαμηλής ροής, καζανάκια δύο στάσεων ή ελεγχόμενης ροής σε όλους τους χώρους υγιεινής.
13. Να κατασκευαστεί αποθηκευτικός χώρος νερού ύδρευσης, αρκετού για ικανοποίηση των αναγκών της ανάπτυξης για 48 ώρες.
14. Η υδροδότηση της ανάπτυξης να εξυπηρετεί τις ανάγκες σε πόσιμο νερό, συμπεριλαμβανομένων και των αναγκών για τους νιπτήρες και τα ντους.
15. Για τις ανάγκες χρήσης ύδατος, εκτός από πόσιμο νερό (π.χ. σύνδεση με αποχωρητήρια και άρδευση), αυτές να καλυφθούν από το νερό της ιδιωτικής γεώτρησης με άδεια υδροληψίας με αρ. φακ. 2.11.100.05.02.68.44 (αρ. Άδειας: ΑΥ(Ν)/05/68/44).
16. Το ανάγλυφο της περιοχής να ληφθεί υπόψη στο σχεδιασμό, τη χωροθέτηση της ανάπτυξης και στην αποστράγγιση των τεμαχίων ώστε να αποφευχθούν τυχόν προβλήματα από πλημμύρες.
17. Σε σχέση με τις δασικές πυρκαγιές:
 - I. Να εγκατασταθεί σύστημα πυρασφάλειας με πυροσβεστικές φωλιές και τυλιχτήρες νερού που να καλύπτουν όλη την έκταση του χώρου.
 - II. Να δημιουργηθεί πράσινη αντιπυρική λωρίδα περιμετρικά της ανάπτυξης πλάτους 10m. Η πράσινη αντιπυρική λωρίδα να σκοπεύει στη δημιουργία μη πυρόφιλου περιβάλλοντος και να περιλαμβάνει δασοκομικό χειρισμό της βλάστησης (αραιώσεις, κλαδεύσεις), αφαίρεση χαμηλών θάμνων και φυτεύσεις πυράντοχων ειδών.
 - III. Κάθε χρόνο, από τον Απρίλιο μέχρι το Μάιο, να αφαιρούνται και να απομακρύνονται τα ξερά χόρτα από όλη την έκταση του έργου και ο χώρος να εξωραϊζεται.
 - IV. Σε περίπτωση εγκατάστασης γεννήτριας, η εξάτμιση (εξώστ) να καταλήγει σε φρεάτιο και το δωμάτιο εγκατάστασης της να είναι περιμετρικά καθαρό από εύφλεκτα υλικά.
 - V. Να καθοριστούν χώροι συγκέντρωσης και διαφυγής κατασκηνωτών σε περίπτωση πυρκαγιάς και να υπάρχει κατάλληλη πρόσβαση σε πυροσβεστικά οχήματα.
18. Σε σχέση με τη βιοποικιλότητα:
 - i. Εντός του χώρου να δημιουργηθούν σημεία πληροφόρησης των χρηστών για τη βιοποικιλότητα της περιοχής μαζί με κανόνες ορθής συμπεριφοράς.
 - ii. Σε περίπτωση δημιουργίας χώρων πρασίνου να χρησιμοποιούνται τοπικά είδη και να μην επιτρέπεται η χρήση χωροκατακτητικών ειδών.
19. Να γίνεται χρήση βιολογικών προστατευτικών προϊόντων για τη συντήρηση των ειδών της τοπιότηχνης και να ακολουθούνται πιστά οι οδηγίες χρήσης που αναφέρονται στις ετικέτες των συσκευασιών.

20. Ο Κύριος του Έργου έχει υποχρέωση να αποκαταστήσει τον περιβάλλοντα χώρο μετά την εκτέλεση των κατασκευαστικών έργων και γενικά να μεριμνήσει για την καθαριότητα του.

Γ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

1. Να υπάρχει ετοιμότητα εκ μέρους του κύριου του έργου για αντιμετώπιση πυρκαγιάς, έκρηξης και άλλων έκτακτων περιστατικών που θα επηρεάσουν το ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον.
2. Τα υγρά οικιακά απόβλητα να αποθηκεύονται προσωρινά σε στεγανή δεξαμενή και στη συνέχεια να παραδίδονται σε Συλλέκτες/Μεταφορείς που είναι καταχωρημένοι στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων που συλλέγουν/μεταφέρουν απόβλητα σε επαγγελματική βάση σύμφωνα με τον περί Αποβλήτων Νόμο του 2011, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται. Τα οχήματα συλλογής/μεταφοράς να περιλαμβάνονται στο πιστοποιητικό καταχώρισης και να διασφαλιστεί ότι μπορούν να μεταφέρουν τα συγκεκριμένα απόβλητα με τους σχετικούς εξαψήφιους κωδικούς βάσει του Ευρωπαϊκού Καταλόγου Αποβλήτων.
3. Τα στερεά απόβλητα που προκύπτουν από την λειτουργία του έργου να γίνεται χωριστή Διαλογή στην Πηγή (ΔσΠ), εντός της ανάπτυξης, για τουλάχιστον τα ρεύματα αποβλήτων γυαλί, χαρτί/ χαρτόνι, PMD, βιοαπόβλητα (τροφικά υπολείμματα, πράσινα). Το προσωπικό να τύχει κατάλληλης εκπαίδευσης / κατάρτισης για τον τρόπο χωριστής ΔσΠ ώστε να επιτυγχάνεται υψηλής ποιότητας ανακυκλώσιμων και οργανικών αποβλήτων. Στη συνέχεια να παραδίδονται σε Συλλέκτες/Μεταφορείς που είναι καταχωρημένοι στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων που συλλέγουν/μεταφέρουν απόβλητα σε επαγγελματική βάση σύμφωνα με τον περί Αποβλήτων Νόμο του 2011, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται. Τα οχήματα συλλογής/μεταφοράς να περιλαμβάνονται στο πιστοποιητικό καταχώρισης και να διασφαλιστεί ότι μπορούν να μεταφέρουν τα συγκεκριμένα απόβλητα με τους σχετικούς εξαψήφιους κωδικούς βάσει του Ευρωπαϊκού Καταλόγου Αποβλήτων.
4. Οποιαδήποτε άλλα απόβλητα που προκύπτουν από τη λειτουργία και συντήρηση του εξοπλισμού, ο κύριος του έργου έχει υποχρέωση να τα παραδίδει σε αδειοδοτημένο χειριστή σύμφωνα επίσης, με τους Περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 και 2016.
5. Τα χρησιμοποιημένα μηχανέλαια από τον εξοπλισμό της παραγωγικής διαδικασίας, να συλλέγονται και αποθηκεύονται σε κατάλληλα δοχεία, τα οποία να διατηρούνται σε καλή κατάσταση και να μην παρουσιάζουν διαρροές, και να διατίθενται σε αδειοδοτημένους συλλέκτες χρησιμοποιημένων μηχανέλαιων για επεξεργασία, σύμφωνα με τις πρόνοιες των σχετικών Κανονισμών των περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2016.
6. Σε περίπτωση που θα εγκατασταθεί ηλεκτρογεννήτρια στο έργο, απαγορεύεται η απόρριψη ή διαρροή πετρελαιοειδών επί του εδάφους. Σε περίπτωση που θα χρησιμοποιηθεί πετρέλαιο ως καύσιμο, η δεξαμενή πετρελαίου να βρίσκεται εντός δευτερογενούς δοχείου ή εντός δευτερογενούς ανοικτής δεξαμενής, η οποία να έχει χωρητικότητα 110% της χωρητικότητας της πρωτογενούς δεξαμενής.
7. Να εφαρμόζεται ο Κώδικας Ορθής Γεωργικής Πρακτικής (ΚΔΠ 263/2007) όσον αφορά την άρδευση των χώρων πρασίνου.
8. Τα προϊόντα που σχετίζονται με την ενέργεια (λαμπτήρες, θερμαντήρες χώρου, θερμαντήρες νερού και άλλος ηλεκτρικός και ηλεκτρομηχανολογικός εξοπλισμός) είναι υψηλής ενεργειακής απόδοσης και θα πρέπει να συμμορφώνονται με τις πρόνοιες του περί του Καθορισμού των Απαιτήσεων Οικολογικού Σχεδιασμού των Συνδεδόμενων με την Ενέργεια Προϊόντων Νόμου του 2011 (Αρ. 17(Ι)/2011) [ιστοσελίδα της Υπηρεσίας Ενέργειας

- www.mcit.gov.cy/mcit/energyse.nsf, στη διαδρομή Νομοθεσία/Νόμοι/Προϊόντα και Περιβάλλον/Οικολογικός Σχεδιασμός] και των σχετικών Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει της Οδηγίας 2009/125/ΕΚ για τις ελάχιστες απαιτήσεις σχεδιασμού που πρέπει να πληρούν τα προϊόντα που συνδέονται με την ενέργεια πριν αυτά διατεθούν στην αγορά ή τεθούν σε λειτουργία. Κατάλογος των Κανονισμών βρίσκεται αναρτημένος στην ιστοσελίδα της Υπηρεσίας Ενέργειας [στη διαδρομή Τομείς Πολιτικής/Προϊόντα και Περιβάλλον/Προϊόντα που Συνδέονται με την Ενέργεια/Οικολογικός Σχεδιασμός].
9. Προτείνεται η χρήση χρωμάτων χαμηλής εκπομπής VOCs, αποφυγή χρήσης μοκετών ή χρήση αυτών με χαμηλή εκπομπή VOCs, αποφυγή χρήσης σύνθετων προϊόντων ξυλείας ή χρήση αυτών με χαμηλές εκπομπές φορμαλδεΐδης και χρήση κόλλας και διαλυτών χαμηλής εκπομπής VOCs. Προτείνεται η βαφή των εσωτερικών χώρων με οικολογικά χρώματα.
 10. Να μελετηθεί το ενδεχόμενο τοποθέτησης φωτοβολταϊκών πλαισίων και ηλιακών συλλεκτών για τις ενεργειακές ανάγκες της ανάπτυξης. Συγκεκριμένα προτείνεται η αξιοποίηση των επιφανειών στέγασης του υποστατικού για έργου συστημάτων αξιοποίησης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) με στόχο την κάλυψη μέρους των ενεργειακών αναγκών.
 11. Να μελετηθούν σύγχρονα συστήματα εξοικονόμησης ενέργειας. Προτείνονται τα πιο κάτω μέτρα:
 - Ο εξωτερικός φωτισμός (π.χ. χώρους στάθμευσης), να λειτουργεί με αισθητήρες κίνησης
 - Φωτισμός με αισθητήρες κίνησης ή αυτόματος χρονοδιακόπτες σε χώρους με περιοδική χρήση, όπως διαδρόμους, χώρους υγιεινής, κλπ.
 12. Προτείνεται η χρήση οικολογικών προϊόντων καθαρισμού (απορρυπαντικά, υγρό πλυσίματος, σαμπουάν, σαπούνια κλπ.), και η χρήση βιοαποικοδομήσιμων σακουλιών σκυβάλων.
 13. Προτείνεται η χρήση χαρτιού τουαλέτας και κουζίνας από ανακυκλωμένο χαρτί ή οικολογικό.
 14. Γίνεται εισήγηση όπως εφαρμοστεί Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης EMAS (EcoManagement and Audit Scheme) για την ανάπτυξη. Με την εφαρμογή του συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης EMAS, δίνεται η δυνατότητα για συνεχείς βελτιώσεις στις περιβαλλοντικές επιδόσεις μιας επιχείρησης, ενισχύοντας ταυτόχρονα και την ανταγωνιστικότητά τους. Το λογότυπο του EMAS έχει τη δυνατότητα να χρησιμοποιηθεί και ως μέσο μάρκετινγκ και πωλήσεων, προωθώντας τις βέλτιστες περιβαλλοντικές επιδόσεις μιας επιχείρησης. Συστήνεται η επαλήθευση του Συστήματος Περιβαλλοντικής διαχείρισης από τρίτο ανεξάρτητο επαληθευτή, πρακτική η οποία ακολουθείται π.χ. για την καταχώρηση στο μητρώο EMAS (Environmental Management and Audit Scheme) του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης της ΕΕ. Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να αποστείνετε να αποστείνετε στην ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος στη διεύθυνση www.moa.gov.cy/environment [στη διαδρομή Αδειοδοτήσεις/Σύστημα Οικολογικής Διαχείρισης και Ελέγχου EMAS].
 15. Γίνεται εισήγηση όπως εξεταστεί το ενδεχόμενο απόκτησης του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Σήματος EU Ecolabel. Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος που είναι και ο Αρμόδιος Φορέας στην Κύπρο, <http://www.moa.gov.cy/moa/environment>.

Δ. ΟΡΟΙ ΓΙΑ ΑΠΟΞΗΛΩΣΗ

1. Η αποξήλωση του έργου να γίνεται με βάση το εκάστοτε ισχύον νομικό πλαίσιο.

2. Ο κύριος του έργου υποχρεούται με τον τερματισμό της λειτουργίας του να διασφαλίσει ότι θα αποκαταστήσει:
 - Κάθε ζημιά που ενδεχομένως έχει προκληθεί στο περιβάλλον από τη λειτουργία τους.
 - Το φυσικό περιβάλλον με τη διαμόρφωση και ένταξη του χώρου των εγκαταστάσεων στο περιβάλλον ώστε να επιτυγχάνεται η αναβάθμιση διατήρηση του τοπίου. Αυτό θα επιτευχθεί με την υποβολή κατάλληλων σχεδίων με την πάροδο του χρόνου προς την Περιβαλλοντική Αρχή.
3. Να διασφαλιστεί ότι οι εργασίες αποξήλωσης θα περιοριστούν στον χώρο όπως φαίνεται στα κτηματικά σχέδια που υπάρχουν στο Έντυπο Πληροφοριών. Να μην γίνει καμία επέμβαση στον περιβάλλοντα χώρο.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
25 Μαΐου, 2021